

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології та хореографічного мистецтва

Затверджено на засіданні кафедри
культурології та
хореографічного мистецтва
Протокол № 5 від «12» грудня 2017 р.
_____ проф. Головей В. Ю.

Затверджено на засіданні
вченої ради факультету
культури і мистецтв
Протокол № 7 від «27» грудня 2017 р.
_____ проф. Гордійчук А. М.

Програма
державного екзамену
«Комплексний іспит з історії хореографічного мистецтва та теорії і методики
танцю (спеціалізація «Народна хореографія»)
ОС «Бакалавр»
(денної форми навчання)

Загальні положення

Державна атестація студентів спеціальності 024 - Хореографія проводиться у формі комплексної перевірки знань студентів з кількох дисциплін в обсязі діючих навчальних програм згідно зі спеціалізацією. Форма атестації обумовлюється навчальним планом.

Комплексний державний екзамен проводиться за екзаменаційними білетами, складеними згідно з навчальними програмами і за методикою, визначеною вищим закладом освіти.

Комплексний державний екзамен «Історія хореографічного мистецтва та теорія і методика танцю» (спеціалізація «Народна хореографія») включає в себе перевірку теоретичних знань студентів з наступних навчальних дисциплін: «Історія хореографічного мистецтва», «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Методика вивчення класичного танцю».

Комплексний державний екзамен «Історія хореографічного мистецтва та теорія і методика танцю» (спеціалізація «Народна хореографія») проходить у формі відповідей на теоретичні питання.

Питання екзамену

1. Історія хореографічного мистецтва

1. Тематична і жанрова різноманітність творчої спадщини П.Вірського.
2. Творчість представниці танцю модерн Л.Фуллер.
3. Сальваторе Вігано – основоположник реалістичного стилю в балеті.
4. Перший національний героїчний балет «Пан Каньовський».
5. Національні традиції і новаторство у балетмейстерській діяльності В. Вронського.
6. Розвиток українського сценічного танцю в творчій діяльності Х. Ніжинського та М. Соболя.
7. Прояв експресіонізму в хореографії. Творчість М. Вігман.
8. Жюль Перро – основоположник чоловічого романтичного танцю.
9. Значення балетів С. Прокоф'єва у розвитку хореографічного мистецтва.
10. Становлення і розвиток танцю – модерн.
11. Балетний академізм Маріуса Петіпа.
12. Філіппо і Марія Тальоні – основоположники романтичного танцю.
13. Неокласичні балетні постановки Джорджа Баланчіна.
14. Перші балети епохи Середньовіччя.
15. Вплив реформаторських пошуків Михайла Фокіна на розвиток хореографічного мистецтва.
16. Розвиток професійного народно-сценічного хореографічного мистецтва в репертуарі ансамблю танцю І. Моїсеєва.
17. Творча діяльність Г. Березової.
18. Роль мистецтва скоморохів у становленні та розвитку вертепної драми.
19. Філіппо Тальоні та Жюль Перро – балетмейстери-новатори.

20. Танцювальна школа Айседори Дункан, та її вплив на розвиток нових форм класичного танцю.

2. Методика роботи з хореографічним колективом

1. Сучасні форми хореографічної освіти дітей в Україні.
2. Принципи навчання і виховання у роботі дитячих хореографічних колективів.
3. Форми ігрової діяльності на уроці «Ритміка і хореографія» у молодших класах загальноосвітньої школи.
4. Навчально-виховна робота у хореографічному колективі.
5. Планування та облік роботи у хореографічному колективі.
6. Особливості репертуару хореографічного колективу загальноосвітньої школи.
7. Організаційні засади функціонування хореографічного колективу.
8. Класифікація та характеристика танцювальних колективів за видами хореографічного мистецтва.
9. Форми роботи у хореографічному колективі.
10. Танцювальні композиції і танці на заняттях хореографії у дитячих дошкільних закладах.
11. Форми ігрової діяльності у роботі з учасниками дитячих аматорських хореографічних колективів.

3. Методика вивчення класичного танцю

1. Принципи побудови заняття класичного танцю. Його складові, їх значення та послідовність.
2. Музичний супровід на занятті класичного танцю. Способи музичного оформлення заняття класичного танцю.
3. Фізіологічне, естетичне та професійне значення постави.
4. Методика вивчення основних поз класичного танцю.

5. Екзерсис – перша складова частина заняття, вагомий крок до подолання складних форм класичного танцю.
6. Послідовність вивчення та застосування позицій ніг та рук у класичному танці.
7. Стрибки – одна із вагомих складових класичного танцю. Групи стрибків.
8. Класифікація рухів класичного танцю. Група рухів “*Battements*” – основа танцю.
9. Послідовність виконання вправ біля станка, посеред зали, стрибків та підбір до них музичного супроводу.

4. Народно-сценічний танець та методика його викладання

1. Структура уроку народно-сценічного танцю. Вправи біля станка та на середині зали. Термінологія народного танцю.
2. Присідання (напівприсідання та повне) та їх різновиди структури уроку в народно-сценічного танцю.
3. Методика вивчення вправ для розвитку рухливості стопи (*battements tendus*) та їх різновидів в структурі уроку народно-сценічного танцю.
4. Вправи з ненапруженою (вільною) ступнею (*flic-flac*, віяло) в структурі уроку народно-сценічного танцю. Методика вивчення.
5. Методика вивчення елементів, вправ і рухів віртуозної техніки українських народних танців.
6. Методика вивчення великих кидків (*grands battements jetes*) в структурі уроку народно-сценічного танцю.
7. Особливості хореографічної лексики народних танців Молдови. Методика вивчення танцювальних рухів та манери виконання.
8. Особливості хореографічної лексики народних танців Грузії. Методика вивчення танцювальних рухів та манери виконання.
9. Особливості хореографічної лексики народних танців Болгарії. Методика вивчення танцювальних рухів та манери виконання.

10. Особливості хореографічної лексики народних танців Іспанії.
Методика вивчення танцювальних рухів.
11. Особливості хореографічної лексики народних танців Польщі.
Методика вивчення танцювальних рухів та манери виконання.
12. Музичне оформлення заняття з хореографії. Робота з
концертмейстером.
13. Структура заняття з народно-сценічного танцю. Характеристика
взаємозв'язок складових частин.
14. Український народний танець «Гопак». Методика вивчення
танцювальних рухів та манери виконання.
15. Народні танці Буковини. Методика вивчення танцювальних рухів та
манери виконання народного танцю «Буковинський весільний».
16. Народні танці Закарпаття. Методика вивчення танцювальних рухів та
манери виконання народного танцю «Березнянка».
17. Народні танці Волині та Полісся. Методика вивчення танцювальних
рухів та манери виконання народного танцю «Волинська полька».
18. Народні танці Закарпаття. Методика вивчення танцювальних рухів та
манери виконання народного танцю «Тропотянка».
19. Український народний танець «Козачок». Методика вивчення
танцювальних рухів та манери виконання.
20. Особливості хореографічної лексики народних танців народів
Прибалтійського регіону. Методика вивчення танцювальних рухів та
манери виконання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

За підсумками іспиту студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана сума балів зі 100-бальної шкали оцінки переводиться в 4-бальну та в шкалу за системою ECTS у такий спосіб:

Оцінка за шкалою	Оцінка за 100-бальною	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	відмінно
B	82-89	добре
C	75-81	
D	67-74	задовільно
E	60-66	
FX	0-59	не задовільно

90 - 100 балів (відмінно) – виставляються, якщо студент глибоко розкриває зміст поставленого запитань, вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами.

82 - 89 балів (вище середнього рівня) – виставляються, якщо студент глибоко розкриває зміст поставленого запитань, вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, але при висвітленні з одного із питань допустив декілька незначних неточностей.

75-81 бал (добре) - виставляються, якщо студент достатньо розкриває зміст поставлених запитань, достатньо володіє спеціальною термінологією, ілюструє відповідь прикладами, але при висвітленні питань допустив декілька неточностей.

67 - 74 бали (задовільно) - виставляються, якщо студент частково розкриває зміст поставлених запитань, посередньо володіє спеціальною термінологією, посередньо ілюструє відповідь прикладами, та при висвітленні питань допустив декілька помилок.

60 - 66 бали (задовільно) - виставляються, якщо студент частково розкриває зміст поставлених запитань, посередньо володіє спеціальною термінологією, посередньо ілюструє відповідь прикладами, та при висвітленні питань допустив декілька значних помилок.

0 - 59 балів (незадовільно) – виставляються, якщо студент викладає зміст питань частково, не завжди послідовно, відповідь неповна, на одне з питань була відсутня відповідь.

Список рекомендованих джерел:

- Ткаченко Т. Народный танец / Т. Ткаченко. – М. : Искусство, 1967.
- Ткаченко Т. Народные танцы / Т. Ткаченко. – М. : Искусство, 1975.
- Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – 5-е вид. – К. : Муз. Україна, 1990.
- Василенко К. Ю. Український танець / К. Ю. Василенко. – К. : ППК ПК, 1997.
- Кривохижа А. М. Гармонія танцю: Навчально - методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів / А. М. Кривохижа. – Кіровоград : 2007.
- Боттомер П. Уроки танца / П. Боттомер; [перевод с англ. К. Молькова]. – М. : Изд-во Эксмо, 2004.
- Еремина М. Роман с танцем / Мария Еремина. – СПб. : ООО ТФ «Созвездие», 1998.
- Опанасюк В. А. Пластичне виховання. Навчально-методичний посібник для вищих закладів культури і мистецтв / В. А. Опанасюк. – Рівне. : РДК, 1997.
- Денни Ги, Все танцы / Ги Дени, Люк Дасвиль. – Киев. : «Музична Україна», 1987.
- Пасютинская В.М. Волшебный мир танца. – Москва: Просвещение, 1985.
- Брянцева В.Н. Мифы Древней Греции и музыка. – Москва, 1974.
- Гомбрих Э. История искусства. – Москва, 1998.
- Тарасов Л.М. Волшебство оперы. – Киев, 1989.
- Бахрушин Ю.А. История русского балета. – Москва, 1977.
- Габович М.М. Душой исполненный полет: Об искусстве балета – Москва, 1966.
- Миропольська Н., Белкіна Е., Масол. Л., Оніщенко О. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2001.
- Алексеева В.В. Что такое искусство? - Москва, 1991.
- Алпатов М.В. Немеркнувшее наследие. – Москва, 1990.

